

Háta

Dnes vezmu zeleninové zbytky a nahrnu je na kraj stolu. Stůl je bytelný, od té doby, co jsme se nastěhovali do Čech, vydržel všechno. Nás Řeků jsou v tomto městě mraky. Všichni pracují, hlavně na tržištích. Prodávají, posedávají, počítají peníze. Ale já, kdybych neměla špitál a lidi odjinud, bylo by mi smutno. Se zeleninou se klábosit nedá a já potřebuji lidi, mám na nich závislost, syn si ze mne kvůli tomu vždycky utahoval.

Nejlepší jsou pro mě úterky a dnes je právě úterý, můj šťastný den; chodím do lékařské knihovny, je tam taková šikovná paní. Vždycky mi uvaří kafe, sem tam jí strčím rajčata nebo něco, co mi na zahradě zbylo. Kdyby tu byl Jordán, určitě by nadával, ten nikomu nic nikdy nedal. A co si sebou vzal? Nic. Chtěl rodinu, řecké holky mu nebyly dost dobré, tenkrát se zbláznil do Františky, jenže ta, ouha, ta byla z nóbl rodiny. Často se mi zdálo, že se za mne před Františkou stydí, že jsem uklízečka v nemocnici. Ale koukněte, paní knihovnice, taková dáma, nosí jeden klobouk lepší než druhý, má pěstěnou pleť a oblečení z nejlepších obchodů a přesto na mne má čas. Nevadí jí, že přijdu v pracovním, klidně mne pustí sednout do křesla i v zástěře. Tenkrát, když jsem mu to povídala, díval se Jordán jinam a kdoví, jestli mne poslouchal. Teď je syn pryč a nedává o sobě vědět, zmizel jako pára nad hrncem a na starou mámu nevzpomene ani na vánoce. Paní knihovní, ta mi vždy na svátky dává malý dáreček, nikdy nezapomene. Čím menší, tím lépe zabalený, voňavý, беру jej pokaždé posvátně do rukou a nemůžu se dočkat, až si jej doma na Štědrý den rozbalím. Já paní knihovní ještě nikdy nic nedala, myslím, že se to ani nehodí. Má jistě spoustu darů a co bych jí já, obyčejná ženská, mohla dát. Její blízcí ji jistě zahrnou až po strop vším, co potřebuje.

Vezmu ještě hadrem podlahu, všechno je připraveno, беру kolo, do proutěného košíku dám zeleninu a jedu. Frčím jako královna. Je to z kopce, kousíček, to je ohromná výhoda. Už vidím vysoká okna budovy, mávají na mne, jako kdyby volala: „Je čas nás umýt, Háto, makej, do toho!“

V přízemí nemocnice jsou stojany na kola, přesto je jistější dát je na zámek, jeden nikdy neví.

U kantýny je rámus. Vidím tam sestřičku z oddělení číslo šest, jak drží pod krkem vyděšenou paní sekretářku a volá: „Terko! Terko!!! Řekni jim, že nepatřím do blázince, já tam vůbec nepatřím! Jenom si potřebuju odpočinout, jednoduše se vyspat! Prosím, prosím, řekni jim to, Terko! Odpočinout, jen že si potřebuju

odpočinout!“ Běžím naproti Terce, je celá bledá, už je tu i sanitář, mává na dalšího zřízence, už Naďu táhnou. Všichni v tomto špitále známe ji a její příběh. Měla zkoušky, problémy v rodině, naráz to v ní řachlo a jedno ráno, ještě před vizitou, se zeptala lékaře, jestli si s ní zahraje karty a pak se s hrozným křikem rozběhla chodbou. Chtěla skočit z okna. Bylo z toho pozdvižení ve špitále týden. Na poslední chvíli se podařilo Naďu stáhnout dolů a zachránit, hned ji odvezli do léčebny. Je tam už druhý, možná třetí měsíc, nedokážu si to přesně vybavit. Dny utíkají jako voda v potoce.

Terka se celá třese. „To bude dobrý, paní sekretářko“, konejším ji, ale na mně nedbá, je z toho celá paf, myslím, že se do večera nevzpamatuje. Polekaně si upravuje límeček, bere spisy, které se rozsypaly po podlaze a které jí úslužný zřízenec porovnal znovu do hraničky, a spěšně odchází, jako kdyby se bála zpomalit nebo zastavit, že na ni zase někdo skočí.

Koupím kávové miňonky a mířím ke knihovně.

Zavřeno. No nic, přijdu odpoledne, však ona paní knihovní má fůru vyřizování. Ráda bych někdy byla jako paní knihovnice. Zažít tak jeden den jako ona. Sedět v pěkné knihovně, přívětivě se usmívat. Knihovna je vlastně takový nádherný velký sál, celý obložený dřevem. Když sedím v křesle u malého stolu, vykládaného mramorem, připadám si jako v nebi. Tamara pokaždé, když přijdu, vytahuje nejlepší hrnečky, takové titěrné a tenké, rozkošnou cukřenku z růžového porcelánu a občas nosí úžasné vanilkové rohlíčky. Ráda bych někdy viděla, jaké to mají doma. Musí mít úžasného muže, přítele, známé a jistě taky spoustu peněz, no, někdo se zkrátka umí narodit.

Tak jako Nadin příběh znají absolutně všichni, o ní neví nikdo nic. Paní knihovnice je tajemná jako hrad v Karpatech. Doktoři se předhánějí, vázu v knihovně má stále plnou čerstvých květin, na to si dávám pozor. Těch věcí, co musí mít doma, suvenýrů a cetek, dokážu si to představit? Vůbec ne. Takoví lidé mají život jako v bavlnce. Na to já, ubohá přistěhovalá paní na úklid, nikdy nebudu mít.

Vím, že na sekretariátě ji probírají v jednom kuse. Když vynáším koše, utírám stoly, větrám, přeslechnu leccos. „Viděla jsi, co měla na sobě? Ta musí mít peněz jako šlupek! A to, co říká? Slyšela jsi, jak mluví? A ty nehty!“ Pohoršeně po sobě pokukují v kanceláři, ale žádná z nich mi nikdy neřekla: „Paní Háto, nechcete trošku vody?“ natož kafe, kdepak, to jen paní knihovní. I když je na mne vysoká šarže, nedává to znát. Ale chápu, jak musí ty holky štvát. Občas se mi taky stane, že jí tajně závidím.

Ale pak vezmu zase kilo rajčat a těším se na to, až si spolu sedneme do křesla a budu jí vyprávět o Jordánovi, o kšeftech, o Řecku.

Paní knihovní vždy pokyvuje, ptá se, přistrčí mi tu oplatek, tu cukřenku. Vždycky přidá i sklenici, takovou vysokou, štíhlou, plnou čisté vody. Nikde jinde mi voda nechutná jako tam, v lékařské knihovně.

Musím se trochu vzpamatovat z Nadi, hodně to se mnou zamávalo a taky mám ještě čas. Sednu si tady chvíli na lavičku nemocničního parku, než začne obvyklý kolotoč. Vytahuji levné cigarety a lačně vdechuji kouř. Vidím toho fešáka z embryologie a usměji se na pozdrav. Dokouřila jsem a už se chci zvednout, když slyším přímo za sebou, za hustým keřem, známý hlas, který pokojně rozmlouvá s naším přednostou.

„Ne, neříkej nic...“ slyším Tamaru, paní knihovní. „Potřebuji dožít v radosti, chápeš?“

„Ale bolesti, které máš...“

„Patří k tomu. Daří se mi je zvládat. Je to v pořádku, věř mi. Nebudu ležet na infuzích, chci tu být tu poslední chvíli naplno“.

„Co mám ještě zařídit?“ Přednostův hlas je zvláště tichý.

„To nejdůležitější víš“, klidně mluví Tamara, naše knihovnice. „Byt prodej, harampádí, které v něm je, rozdej, bude-li je někdo chtít. Nebudeš mít práci s tím, co po mně zůstane, moc toho nemám. Je tu ale jedna věc, na které mi záleží. Čas od času vařím kávu naší paní uklízečce, je moc milá a vím, že to pro ni hodně znamená. V podstatě je několik let mojí jedinou přítelkyní. Až tu nebudu, dohlédni prosím, na to, aby jí ta, co nastoupí po mně, občas věnovala čas.“

„Samozřejmě. A kdyby tě ještě něco dalšího napadlo, cokoliv, stačí říct...“ víc už neslyším, protože překotně vstávám z lavičky a uháním na toaletu, dávám cedulku „OBSAZENO“ a napřed koukám na svůj obraz v zrcadle, nadávám si: „Pitomá, blbá, pitomá Háto!!!“ a pak brečím.

Svět je plný Nadi, Terez, lidí, kteří žijí své zármutky, smutné zprávy, neštěstí a nemoci. Je plno uklízeček, jako jsem já. Nemocnic i knihoven. Ale takový kousek nebe, který jsem mohla zažívat v naší knihovně už nikde nenajdu, to vím jistě. Přesto, než Tamara, má opravdová kamarádka, roztáhne svá křídla a odletí, nikomu neprozradím, jak moc mi bude chybět. Snad potom, později...ale, bude to vůbec někoho zajímat?

Ukázka z knihy: „**Roztrhnu nebe, zatřesu zemí**”

Lidka Hénková

www.slovakteraleci.com